

KOMISJONI SOOVITUS,

16. november 2006,

dioksiinide, dioksiinitaoliste polükloreeritud bifeniilide ja muude kui dioksiinitaoliste polükloreeritud bifeniilide taustanivoode seire kohta toiduainetes

(teatavaks tehtud numbri K(2006) 5425 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2006/794/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 211 teist taanet,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni 8. märtsi 2001. aasta määrusega (EÜ) nr 466/2001⁽¹⁾ (millega sätestatakse teatavate saasteainete piirnormid toiduainetes) on kehtestatud dioksiinide ja dioksiinide (koos polükloreeritud bifeniilidega, edaspidi "PCBd") piirnormid toiduainetes.
- (2) Kogu Euroopa Ühendusest on vaja koguda usaldusväärseid andmeid dioksiinide, furaanide ja dioksiinitaoliste PCBde sisalduse kohta võimalikult mitmesugustes toiduainetes, et saada selge ettekujutus aja jooksul toimuvatest muutustest nende ainete taustasisalduses.
- (3) Komisjoni 6. veebruari 2006. aasta soovitus 2006/88/EÜ dioksiinide, furaanide ja polükloreeritud bifeniilide (PCBde) sisalduse vähendamise kohta söödas ja toiduainetes⁽²⁾ soovitati, et liikmesriigid peaksid aegajalt kontrollima dioksiinide ja dioksiinitaoliste PCBde ning võimaluse korral muude kui dioksiinitaoliste PCBde sisaldust toiduainetes vastavalt komisjoni soovitus 2004/705/EÜ.⁽³⁾
- (4) Soovitus 2004/705/EÜ nähakse ette liikmesriikides aastas analüüsitava erineva kategooria toiduainete proovide võtmise miinimumsagedus ja dioksiinide, furaanide ja dioksiinitaoliste PCBde taustasisalduse seire tulemuste teatamise vorm. Euroopa Ühendusega 1. mail 2004. aastal liitunud uutele liikmesriikidele sätestati ülemineku-kord.
- (5) On asjakohane muuta praegust seireprogrammi, võttes arvesse saadud kogemusi. Seega tuleks soovitus 2004/705/EÜ asendada uue soovitusega.

- (6) On oluline, et käesoleva soovitus alusel kogutud andmeid esitatakse korrapäraselt komisjonile. Komisjon tagab nimetatud andmete koondamise andmebaasi. Samuti tuleks esitada viimaste aastate taustanivoosid peegeldavad andmed, mille saamisel kasutatud analüüsimeetod on kooskõlas komisjoni 30. juuli 2002. aasta direktiivis 2002/69/EÜ, millega sätestatakse proovivõtutaja analüüsimeetodid dioksiinide sisalduse ametlikuks kontrolliks ja dioksiinitaoliste PCBde sisalduse kindlaksmääramiseks toiduainetes, ⁽⁴⁾ sätestatud nõuetega,

SOOVITAB JÄRGMIST:

1. Alates aastast 2007 kuni 31. detsembrini 2008 peaksid liikmesriigid tegema igal aastal toiduainete dioksiini-, furaani- ja dioksiinitaoliste PCBde taustasisalduse seiret, analüüsides soovitatud miinimumsagedusega võetud proove, mille kohta on suunisenähtis esitatud I lisa tabel.
2. Võimaluse korral peaksid liikmesriigid analüüsima samades proovides ka muude kui dioksiinitaoliste PCBde sisaldust.
3. Liikmesriigid peaksid komisjonile korrapäraselt esitama II lisas ette nähtud teavet sisaldavad ja nimetatud lisas esitatud vormis andmed, et need ühte andmebaasi koondada. Samuti tuleks esitada viimaste aastate taustanivoosid näitavad andmed, mis saadi direktiivis 2002/69/EÜ sätestatud nõuetele vastava analüüsimeetodi kasutamisel.

Seega tunnistatakse soovitus 2004/705/EÜ kehtetuks. Viiteid kehtetuks tunnistatud soovitus 2004/705/EÜ tõlgendatakse viidetena käesolevale soovitussele.

Brüssel, 16. november 2006

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Markos KYPRIANOU

⁽¹⁾ EÜT L 77, 16.3.2001, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 199/2006 (ELT L 32, 4.2.2006, lk 34).

⁽²⁾ ELT L 42, 14.2.2006, lk 26.

⁽³⁾ ELT L 321, 22.10.2004, lk 45.

⁽⁴⁾ EÜT L 209, 6.8.2002, lk 5. Direktiivi on muudetud direktiiviga 2004/44/EÜ (ELT L 113, 20.4.2004, lk 17).

I LISA

Tabel: Soovitav minimaalne aastas analüüsitava toiduproovide arv. Proovide jaotumine lähtub iga riigi toodangust. Erilist tähelepanu pööratakse toiduainetele, mille puhul eeldatakse dioksiinide, furaanide ja dioksiinitaliste PCBde taustanivoode suurt varieeruvust. Eelkõige kehtib see kala kohta.

Toode, mis sisaldab ka tuletistooteid	Vesiviljelus (*)	Püütud looduslik kala (**)	Liha (***)	Piim (****)	Munad (*****)	Muu (*****)	Kokku
Proovide arv	250	483	500	250	250	267	2 000
Belgia	4	8	18	8	7	7	52
Taani	4	20	14	7	4	6	55
Saksamaa	16	28	55	34	25	36	194
Kreeka	6	8	14	8	4	7	47
Hispaania	26	36	36	13	24	21	156
Prantsusmaa	25	30	55	28	28	27	193
Iirimaa	8	15	15	7	5	4	54
Itaalia	22	24	46	20	26	26	164
Luksemburg	2	3	6	3	3	3	20
Madalmaad	7	18	26	13	20	8	92
Austria	3	3	15	8	6	7	43
Portugal	4	12	12	6	5	6	45
Soome	4	10	10	6	4	6	40
Rootsi	4	12	10	6	4	6	42
Ühendkuningriik	15	30	40	19	20	20	144
Tšehhi Vabariik	6	3	11	5	5	5	35
Eesti	2	6	7	3	2	4	24
Küpros	2	6	4	3	2	3	20
Läti	2	6	7	3	2	4	24
Leedu	2	6	7	3	2	4	24
Ungari	3	3	11	5	10	5	37
Malta	2	3	4	3	2	3	17
Poola	10	18	25	13	16	20	102
Sloveenia	2	3	7	3	2	4	21
Slovakkia	2	3	7	3	2	4	21
Bulgaaria	4	3	9	5	5	4	30
Rumeenia	6	3	11	9	9	10	48
Island	3	69	7	3	2	3	87
Norra	54	94	11	3	4	4	170
Kokku	250	483	500	250	250	267	2 000

Märkused tabeli kohta

Tabelis nimetatud arve tuleb vaadelda kui miinimumi. Liikmesriikidel soovitatakse võtta rohkem proove.

(*) Vesiviljelus: vesiviljeluse proovid tuleks jaotada kalaliikide vahel proportsionaalselt toodanguga. Juhisena võib kasutada Euroopa Ühenduste 2006. aasta väljaandes "Olulisi fakte ja näitajaid ühise kalanduspoliitika kohta" ⁽¹⁾ liikide kaupa esitatud andmeid kalapüügi ja kala ning kalatoodete tootmise kohta ja kaarti "Vesiviljelus Euroopa Ühenduses". ⁽²⁾ Erilist tähelepanu tuleks pöörata austriitele, rannakarpidele ja angerjale.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/fisheries/publications/facts/pcp06_pt.pdf

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/fisheries/publications/aquaculture05_en.pdf

- (**) *Püütud looduslikud kalad*: püütud looduslike kalade proovid tuleks jaotada kalaliikide vahel proportsionaalselt nende püügiga. Juhisena võib kasutada Euroopa Ühenduste 2006. aasta väljaandes "Olulisi fakte ja näitajaid ühise kalanduspoliitika kohta" liikide kaupa esitatud andmeid kalapüügi ja kala ning kalatoodete tootmise kohta. Erilist tähelepanu tuleks pöörata püütud looduslikule angerjale.
- (***) *Liha*: lisaks veise-, sea-, kodulinnu- ja lambalihale ning neist saadud lihatoodetele tuleks võtta rohkesti proove hobuse-, põhjapõdra-, kitse-, küüliku-, hirve- ja ulukilihast.
- (****) *Piim*: suurem osa piimaproovidest tuleks võtta talupiimast (peamiselt lehmapiimast). Samuti on asjakohane võtta proove teiste loomade piimast ja sellest valmistatud toodetest (kitsepiim jne).
- (*****) *Munad*: erilist tähelepanu tuleks pöörata vabalt valitud kanamunadele ja proove tuleks võtta ka pardi-, hane- ja vutimunadest.
- (*****) *Muu*: nimetatud kategoorias tuleks pöörata erilist tähelepanu:
- toidulisanditele (eriti neile, mis põhinevad mereorganismist saadud õlil),
 - imiku- ja väikelastetoitudele,
 - toiduainetele, mis pärinevad piirkondadest, kus kliimatingimuste tõttu esinevad ülejutused ja on toimunud tootmistingimuste muutused, mis võivad kuidagi mõjutada dioksiini ja dioksiinitaoliste PCBde sisaldust toiduainetes nimetatud piirkonnas.
-

II LISA

A. Dioksiinide, furaanide ning dioksiinitaaliste PCBde ja muude PCBde sisalduse kohta toidus esitatavate analüüsitulemuste vormi selgitavad märkused

1. Üldteave analüüsitud proovide kohta

Proovikood: proovi tunnuscode.

Riik: liikmesriik, kus seire on teostatud.

Aasta: aasta, mil seire teostati.

Toode: analüüsitud toiduaine – kirjeldada võimalikult täpselt.

Turustusetapp: koht, kus toote proov võeti.

Kude: analüüsitud toote osa.

Tulemuste esitamine: tulemused tuleb esitada sellel alusel, millel on kehtestatud piirnormid. Muude kui dioksiinitaaliste PCBde analüüsi puhul soovitatakse tulemuste esitamisel lähtuda samadest alustest.

Proovivõtmise laad: juhuslikud proovid – teatada võib ka plaaniliste proovide analüüsi tulemustest, kuid sel juhul tuleb selgelt ära näidata, et tegemist on plaanilise prooviga, mis ei tarvitse kajastada tavalisi taustanivoosid.

Osaproovide arv: liitproovide puhul ära näidata osaproovide arv (isendite arv). Kui analüüsitulemus põhineb ühel proovil, märkida number 1. Osaproovide arv liitproovis võib erineda, seega näidata see eraldi ära iga proovi puhul.

Tootmismeetod: tavapärane/mahepõllundus (võimalikult täpselt).

Piirkond: niivõrd kui asjakohane, asula või piirkond, kus proov võeti, näidates võimalusel ära, kas tegemist on maa või linnaga, tööstuspiirkonnaga, sadamaga, avameraga jne. Nt *Brüssel – linn, Vahemeri – avameri*.

Eriti tähtis on selgelt ära näidata piirkond, kui proov on võetud toidust, mida toodetakse üleujutuse all kannatanud piirkondades.

Rasvasisaldus (%): rasvasisalduse protsent proovis.

Niiskusesisaldus (%): (võimaluse korral) niiskusesisalduse protsent proovis.

2. Üldteave kasutatud analüüsimeetodi kohta

Analüüsimeetod: näidata kasutatud meetod.

Akrediteerimise staatus: näidata ära, kas analüüsimeetod on akrediteeritud või mitte.

Määramatus: otsustusmäär või laiendatud mõõtemääramatuse protsent analüüsimeetodi puhul.

Lipiidide ekstraheerimise meetod: nimetada lipiidide ekstraheerimise meetod, mida kasutati proovi rasvasisalduse määramiseks.

3. Analüütilised tulemused

Dioksiinid, furaanid, dioksiinitaalised PCBd: tulemused iga analoogi kohta tuleks märkida väljendatult ppt-s – pikogrammi grammi kohta (pg/g).

Muud kui dioksiinitaolised PCBd: tulemused iga analoogi kohta tuleks märkida väljendatult ppt-s – nanogrammi grammi kohta või mikrogrammi kilogrammi kohta (ng/g või µg/kg).

LOQ: kvantifitseerimispiir väljendatuna ühikutes pikogrammi grammi kohta (pg/g) (dioksiinide, furaanide ja PCBde puhul) või mikrogrammi kilogrammi kohta (µg/kg) – nanogrammi grammi kohta (ng/g) (muude kui dioksiinitaoliste PCBde puhul).

Analüüsitud analoogide puhul, mille näitajad jäävad alla kvantifitseerimispiiri, tuleks tulemuste lahtrisse kanda < LOQ (LOQ tuleks näidata väärtusena).

Lisaks PCB-le ja dioksiinitaolistele PCBdele analüüsitava PCB analoogide puhul tuleb vormile lisada PCB analoogi number, nt 31, 99, 110 jne. Kui märgistatud ridadest proovis analüüsitava PCB analoogide jaoks ei piisa, lisada vormi lõppu uusi ridu.

4. Üldmärkused tabeli kohta

— Saagise määra esitamine

— Saagise määra esitamine ei ole kohustuslik, kui üksikute analoogide saagise määr jääb 60–120 % vahele. Kui mõne üksiku analoogi saagise määr jääb nimetatud ulatusest välja, on saagise määra esitamine kohustuslik.

— LOQ esitamine

— LOQ esitamist ei nõuta, kuid tulemuste lahtrisse tuleb märkida kvantifitseerimata analoogid < LOQ (arvuna).

— Üksikute analoogide TEQ väärtuse esitamine

— Üksikute analoogide TEQ väärtuste lahtri täitmine ei ole kohustuslik.

B. Analooidega seonduvate analüüsitulemuste vorm dioksiinide, furanide, diksiitaoliste PCBde ja muude PCBde sisalduse kohta toidus

Riik
Aasta
Toode
Turustustapp
Kude
Tulemuste esitamine
Proovivõtmise laad
Proovi nr
Tootmismetod
Piirkond
Osaproovide arv
Rasvasisaldus (%)
Niiskesisaldus (%)

Märkused
Teave: analüüsiprotseduur akrediteerimise staatus määramatus (otsustusmäär või usaldusnivoo) lipiidide ekstraheerimise meetod

1	dioksiinid ja furanid (pg/g)	Analoogid	TEF	LOQ (vt märkused)	Saagis (%) (vt märkused)	Tulemused	TEQ (vt märkused)
		2,3,7,8 - TCDD	1				
		1,2,3,7,8 - PeCDD	1				
		1,2,3,4,7,8 - HxCDD	0,1				
		1,2,3,6,7,8 - HxCDD	0,1				
		1,2,3,7,8,9 - HxCDD	0,1				
		1,2,3,4,6,7,8 - HpCDD	0,01				
		OCDD	0,0001				
		2,3,7,8 - TCDF	0,1				
		1,2,3,7,8 - PeCDF	0,05				
		2,3,4,7,8 - PeCDF	0,5				
		1,2,3,4,7,8 - HxCDF	0,1				
		1,2,3,6,7,8 - HxCDF	0,1				
		1,2,3,7,8,9 - HxCDF	0,1				
		2,3,4,6,7,8 - HxCDF	0,1				
		1,2,3,4,6,7,8 - HpCDF	0,01				
		1,2,3,4,7,8,9 - HpCDF	0,01				
		OCDF	0,0001				
2	Muud kui mono-orto PCBd (pg/g)	PCB-analoogid	TEF	LOQ	Saagis (%) (vt märkused)	Tulemused	TEQ (vt märkused)
		PCB-77	0,0001				
		PCB-81	0,0001				
		PCB-126	0,1				
		PCB-169	0,01				

TEQ-üldväärtus - PCDD/PCDF
Ülemtõke
Vaheväärtus
Alamtõke

3	Mono-orto PCBd (pg/g)	PCB-analoogid	TEF	LOQ	Saagis (%) (vt märkused)	Tulemused	TEQ (vt märkused)
		PCB-105	0,0001				
		PCB-114	0,0005				
		PCB-118	0,0001				
		PCB-123	0,0001				
		PCB-156	0,0005				
		PCB-157	0,0005				
		PCB-167	0,00001				
		PCB-189	0,0001				

TEQ – PCB üldväärtus
Ülemtöke
Vaheväärtus
Alamtöke

MUUD KUI DIOKSIINTAOLISED PCBd

4	PCB-6 (6) (µg/kg või ppb)	PCB-analoogid	LOQ	Tulemused
Teave: analüüsimetod akrediteerimise staatus määramatus (otsustusmäär või usaldusnivoo)		PCB-	28	
		PCB-	52	
		PCB-	101	
		PCB-	138	
		PCB-	153	
		PCB-	180	
			PCB-6 üldväärtus	—

